

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na pocztę
i u agentów 50 gr. mies., z odnosc.
60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosc.
:: 1.80 zł. ::

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz
milimetrowy. Reklamy 0.15 zł.
:: za wiersz milimetrowy ::

GAZETA MIKOŁOWSKA

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. .. Telefon nr. 6

Deklaracja Rządu w sprawie Brześcia.

Poniedziałkowe, całonocne posiedzenie Sejmu stanowi niebywałą sensację. Pierwszą nadzwyczajnością jest niewątpliwie czas trwania tego posiedzenia, a drugą to, że załatwiono za jednym zamachem szereg ważnych spraw, spraw, które społeczeństwo nasze śledziło z największym zainteresowaniem i napięciem.

Wnioski, które nie znalazły poparcia.

Pominąwszy sprawę debaty nad wnioskiem Klubu Ukraińskiego przeciwko paacyfikacji Małopolski Wschodniej, który upadł, z powodu słusznego zresztą tłumaczenia zająć w ten sposób, że trudno jest wymagać od Rządu polskiego, by patrzył spokojnie, jak krzywda dzieje się Polakom; pominąwszy sprawę legalizacji kredytów dodatkowych za rok 1927—28, które zostały tej nocy ratyfikowane, mimo sprzeciwu stronnictw opozycyjnych, które określiły te przekroczenia budżetowe jako bezprawne i karygodne; należy jednak szerzej potraktować sprawę odrzucenia również wniosku klubu Narodowego, który domagał się pociągnięcia władz administracyjnych, prokuratorskich i sądowych, oraz oficerów do odpowiedzialności karnej za nadużycia brzeskie — jako nieuzasadnionego i niedopuszczalnego.

Przemówienie p. Premjera Sławka.

Dyskusja, jaka się rozwinęła, po przedstawieniu sprawy przez referenta, nie obejmowała zasadniczo żadnych nowych faktów; oprócz tych, które omawiane były już poprzednio w komisji, i dlatego przechodzimy zaraz do odpowiedzi Rządu. Mowa premjera Sławka opiewała:

Tak zwaną sprawę Brześcia wszechły i rozreklamowały partyjne czynniki ze względów i dla celów wyłącznie partyjno-agitacyjnych. Wyjaśnienia rzeczowe zostały już podane na komisji przez

p. Ministra Sprawiedliwości, natomiast charakter polityczno-agitacyjny zmusza mnie do wyjaśnień uzupełniających, które równocześnie proszę uważać za odpowiedź na interpelację złożoną w dniu 16. grudnia.

Co się działo w okresie poprzedzającym aresztowania? Prasa opozycyjna nawoływała do zaostrenia walki przeciwko Rządowi. Kongres krakowski Centrolewu wzywał szerokie rzesze do walki. Partje groziły, że nie będą uznawały zobowiązań zaciągniętych w stosunku do zagranicy przez Rząd polski. Pragnęły przez to osłabić zaufanie zagranicy, a jednocześnie zanarchizować społeczeństwo. Partje te dążyły do wywołania interwencji obcych czynników w nasze stosunki wewnętrzne, kalkulowały na to, by Rząd polski uwikłać w trudności z tymi czynnikami, które mają dziś w wielu państwach Europy polityczne wpływy, nieraz decydujące. Trudno wyobrazić sobie gorsze i bardziej zdeprowowane intencje szkodenia własnemu państwu. Stronnictwa te śmiały wreszcie postawić jawnie jako cel walki zmuszenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej do ustąpienia ze swego stanowiska, więc chciały podburzyć masy do jawnego buntu.

Jako szef ówczesnego Rządu oświadczyłem wyraźnie, że Rząd wyciągnie z tego konsekwencje. Powiedziałem to publicznie, aby pobudzić do opamiętania się. Zrobiłem więcej: poleciłem prowadzić dochodzenie. Lecz uczestnicy kongresu, co zresztą wykazało w większości dochodzenie, byli biernymi słuchaczami. Panowie posłowie kierujący partjami znajdowali się pod osłoną nietykalności poselskiej i musieli być odłożeni na później. Ostrzeżenia nie pomogły. Prasa drwiła z moich ostrzeżeń, przygotowywała się do marszu na Warszawę w dniu 14. września. Czynione były konspiracyjne przygotowania

do uruchomienia organizacji bojowych, urządzano składy broni. Rząd byłby nie dołączny, gdyby tych wszystkich przygotowań nie chciał czy nie umiał widzieć. Bezkarne tolerowanie rewolucyjnego podburzania podrywa w opinii społeczeństwa wiarę w siłę własnego państwa, zachęca elementy wrogie. Sprawcy podpalań w Małopolsce Wschodniej bazowali między innymi swoje nadzieje na ogólnej anarchii, którą wyście szerzyli. Czy te haree wasze nie zadrogo kosztowały? Obowiązkiem Rządu było zahamować robotę środkami, jakimi rozporządzał.

Mówiłem o burzyelijskiej robocie lewicy. Sprawiedliwość wymaga, abym parę słów poświęcił temu, co robiła prawica; pamiętamy jej rolę ugodową i pokorną w stosunku do potęg obcych. Pamiętamy nieudany zamach 5. stycznia 1919 roku. Pamiętamy wypełnienie na ulicę żaków, gdy ś. p. Prezydent Narutowicz jechał złożyć przysięgę, podjudzanie do zbrodni, morderstwo Prezydenta, gloryfikację mordercy. Dzięki waszej destrukcyjnej robocie omal że Polska w r. 1920 wolności nie postradała. A czy Obóz Wielkiej Polski nie szykował się właściwie stale do zamachu stanu? Jeżeli umieliście panowie być lojalni w stosunku do obcych zaborców, to będziecie się musieli tego nauczyć i w stosunku do własnego państwa.

I panowie z lewej i panowie z prawej strony opozycji byli ostrzegani, że mogą nastąpić skutki dla nich osobiście nieprzyjemne. Polska chce żyć innem powietrzem, niż to, które jak ciężkie chmury około was się unosi. Czyniecie teraz wielki harmider o Brześć. Dlaczego aresztowani wasi ludzie zostali osadzeni w Brześciu? Dlatego, abyście nie mieli pokusy wyzyskania waszej bojówki na odbijanie więźniów. Podtrzymywane przez was podniecenie pchnęło później Jagodzińskiego, by szedł z bombą

w rękę na wskrzesiciela państwa polskiego. Mielicie organizację bojową, mogliście ją namówić na jakąś zbędną awanturę. Tego nie chcieliśmy, nie pragnęliśmy przelewu krwi. W Brześciu był regulamin ciężki. Lecz ci, którzy o Polskę waleczyli, nie przeciw niej, przechodzili przez więzienia znacznie cięższe. Pragnę pod jednym względem opinię uspokoić: zbadałem sprawę i stwierdzam, że sadyzmu i znęcania się nie było. Lecz, jak w każdym więzieniu, posłuch musiał być w razie oporu wymuszony siłą. Próbujecie oczernić oficerów, którzy chwalebniejszą niż wy mają przeszłość. Regulaminów i przepisów oni nie przekroczyli. Dla celów politycznych spekulujecie na tem, że przesadna plotka działa. Metodę tę znamy i wiemy, że znajduje się część łatwowiernych. Trudno, niech wam wierzą.

Wreszcie pragnę dodać, że wytoczone różnym posłom sprawy nie zostały umorzono i znajdują swoje rozwiązanie w sądzie. Panowie chcielibyście, aby wszystko, coście robili, było uważane za legalną walkę polityczną. Wedle pojęć panów charakter walki politycznej powinien być taki: jedna strona podniecać będzie tłum do walki, druga strona winna chyba odpowiadać tem samem. Rzucić tłum na tłum. Nie proszę panów. My innej hołdujemy moralności. Szukamy przytem innych, mniej kosztownych dla państwa środków, niż wyciąganie karabinów maszynowych na ulicę w celu tłumienia wywołanych przez panów posłów rozruchów podnieconych mas. Tej metodzie był i pozostanie Rząd wierny.

Pozwolę sobie na zakończenie dać wyraz nadziei, że w przyszłości rząd nie będzie stawiany wobec konieczności używania środków surowych i bezwzględnych dla osadzenia na miejscu zuchwałej anarchji.

Sprawę zbadano i znęcania nie było.

Przemówienie premiera wywołało jeszcze dalszą dyskusję. Po uchwaleniu przewrótka dyskusji referent wygłosił końcowe przemówienie, w którym m. i. oświadczył:

W komisji prawniczej dziś słyszymy zarzut, że chcemy zatuszować meritum sprawy brzeskiej. Zarzut to może najcięższy. Premier Sławek w oświadczeniu swem, które niewątpliwie w tej chwili przechodzi już do historii stwierdził, że zbadał sprawę i że sadyzmu ani znęcania nie było. To stwierdził prezes rady ministrów, urzędujący, to stwierdził jeden z najbliższych współpracowników Marszałka Piłsudskiego, człowiek, który razem z wami (zwraca się do socjalistów) szedł do niepodległej Polski miarowym krokiem, przeszedł twierdząc sieradzką i miarowym kro-

kiem patrzył w oczy śmierci. My jemu musimy zawierzyć.

Wynik głosowania.

Ostatecznie głosowanie przyniosło przegraną stronnictwom opozycyjnym, która wyraża się w cyfrach: 150 głosów opozycji przeciw 232 głosom partji rządowych.

Komu wierzyć?

Długo wyczekiwane oświadczenie Rządu nie przyniosło więc zasadniczo żadnego rozwiązania sprawy. Kwestja brzeska pozostaje dalej niewyjaśniona i jak już w ostatnim numerze wspominaliśmy, droga sądowa powinna przynieść najszybsze i najwłaściwsze rozstrzygnięcie, komu należałoby wierzyć.

Z czego ma Polska zrezygnować?

Układ likwidacyjny z Niemcami.

W najbliższych dniach omawiana będzie na plenarnych posiedzeniach naszych izb ustawodawczych sprawa układu likwidacyjnego z Niemcami. Ponieważ stoimy w przededniu rozstrzygnięcia o jego losach, rozpatrzmy pokrótce strony ujemne i dodatnie tejże umowy.

Układ ten, którego projekt przyjęto 31. października 1929 r., dotyczy trzech kategorii naszych stosunków z Niemcami: obustronne skreślenie finansowych pretensyj wojennych, zaniechanie likwidacji mienia niemieckiego i zrzeczenie się prawa odkupu majątków, przydzielonych osadnikom niemieckim przez smutnej pamięci komisję kolonizacyjną. Poza stroną formalną układ posiada o wiele większe znaczenie — polityczne — gdyż przez przyjęcie umowy w całości, Polska przyczyniłaby się niewątpliwie do umocnienia niemieczyzny.

Należności wojenne.

Pp. posłowie i senatorowie otrzymali już byli od rządu uzasadnienie, tłumaczące powody przyjęcia układu przez rząd polski. Jeśli chodzi o pierwszą kategorię, wzajemne zrzeczenie się pretensyj wojennych, to w uzasadnieniu tem wyliczono dość dokładnie ile jesteśmy winni Niemcom, a nawet podano okrągłą sumę wynoszącą 540 milionów marek złotych. W razie przyjęcia układu, Polska byłaby zwolniona od płacenia tej sumy. Uzasadnienie to nie podaje jednak ile są winne Niemcy Polsee z tego samego tytułu. Jest to tem dziwniejsze, że podano tam równocześnie dokładne rozliczenia pomiędzy Polską a Austrią, Węgrami, Francją, Anglią i Włochami. Doskonale znawca tych spraw, p. K. Kierski przypuszcza, że pretensje te obustronne wyrównują się, gdyż Niemcy są winne Polsee również tyle, co Polska Niemcom.

Przyjęcie tego punktu układu ukończyłoby więc te obustronne, a trwające w nieskończoność rozrachunki i targi, uwolniłoby obie strony od poniżającego poddawania się wyrokom obcych instancji i w ostatecznym rezultacie usunęłoby

naprężoną atmosferę, spowodowaną powyższymi kwestjami.

Podkreślić jednak należy, że korzyść tę odniosłoby w równej mierze Niemcy jak i Polska i że nie może być tu mowy o jakiegokolwiek ofierze, poniesionej przez Niemcy. Zestawienie zobowiązań niemieckich wobec Polski byłoby dostatecznym dowodem, że tak jest rzeczywiście i dlatego zestawienie takie konieczne jest, gdyż pozbawiłoby Niemcy roli rzekomego dobrodzieja wobec Polski.

Likwidacja mienia niemieckiego.

O wiele ważniejszą jest druga kategoria spraw objętych układem, a mianowicie likwidacja mienia niemieckiego, znajdującego się w Polsce. Zawarte traktaty upoważniają Polskę do zlikwidowania całego szeregu majątków niemieckich ziemskich i przemysłowych na terenie naszego państwa. Niestety, realizacja tego uprawnienia odbywała się u nas w sposób bardzo niedołężny. O ile wiadomo, nie sporządzono nawet spisu obiektów podlegających likwidacji. Polska zmarnowała na najodpowiedniejszy czas na zlikwidowanie tych obiektów, t. j. do sierpnia 1924 r. Potem została zawarta konwencja wiedeńska, która likwidację tę znacznie utrudniła; prawo likwidowania przysługuje jeszcze Polsee do czerwca 1931 r.

W układzie likwidacyjnym Polska ma się rzec tego prawa, co spowodowałoby umocnienie się niemieczyzny na zajętych pozycjach ekonomicznych.

Osadnicy niemieccy.

Najsmutniej jednak przedstawia się ostatni dział, a mianowicie zrzeczenie się przez Polskę prawa odkupu majątków, przydzielonych przez b. komisję kolonizacyjną osadnikom niemieckim. Osad tych jest około 12.000 o powierzchni 180 tysięcy ha, zamieszkałych przez około 80 tysięcy Niemców.

Prawa te przejęła Polska po rządzie niemieckim, którego organem była komisja kolonizacyjna. Polacy, którzy przejęli osady kolonizacyjne, przejęli je razem z kontraktami, w których prawo odkupu w razie zmiany właściciela, a więc nawet

śmierci osadnika, zostało na rzecz dawnej komisji kolonizacyjnej, a teraz rządu polskiego zastrzeżone i w stosunku do Polaków rząd może to prawo wykonywać, tak, że Polak-osadnik, siedzący na kolonizacyjnej osadzie, nie jest w całej pełni właścicielem ziemi, na której siedzi, może być w szeregu wypadków z niej usunięty. Tymczasem jego sąsiad, kolonista niemiecki, byłby w razie przyjęcia układu likwidacyjnego utrwalony na tej osadzie i miałby większe prawa, aniżeli osadnik polski.

Czy ten punkt układu musi być przyjęty?

Słyszymy głosy, że układ likwidacyjny jest częścią składową planu Younga i Polska, odrzucając go, spowodowałaby chaos w stosunkach europejskich.

Otóż sprawa nie przedstawia się tak groźnie. O ile dwie pierwsze kategorie, a więc skreślenie pretensyj finansowych i zrzeczenie się prawa likwidacji, wiążą się rzeczywiście z planem Younga, o tyle zrzeczenie się prawa odkupu osad, nie ma z nim nic wspólnego. Jeżeli zaś punkt ten nie jest związany z planem Younga, to Polska nie musi go wcale przyjmować.

Byłoby to rzeczywiście jedynie słuszne załatwienie tej sprawy. Niezrozumiałem jest bowiem, dlaczego Polska miałaby przyczyniać się do umocnienia niemieczyny, sztucznie osadzonej na naszych ziemiach i przeciwdziałać naturalnemu biegowi wypadków, który ten obcy żywioł sam likwiduje.

skiego, postawionych organizacjom niemieckim po tamtej stronie granicy: „Jest rzeczą oczywistą, że na terenach o ludności mieszanej, jak na Górnym Śląsku (a nie tylko po stronie polskiej, przyp. red.), żadna organizacja nie powinna korzystać z uprzywilejowanej sytuacji tak, aby mogła szkodzić interesom mniejszości”. Dalej raport sugeruje rządowi polskiemu przecięcie więzów, łączących władze ze Związkiem Powstańców, ale tylko w wypadku, gdyby nie było innych środków utrzymania spokoju, zaleca przywrócenie mniejszości niemieckiej zaufania celem współpracy, która jest obowiązkiem zarówno dla państwa, jak i mniejszości. W tych materjach Rada oczekiwane będzie również od rządu polskiego informacji przed następną sesją Rady Ligi Narodów.

Oto jest treść raportu, który posiada wszelkie cechy kompromisu.

Zapewne na następnej sesji Rady Niemcy zechcą raz jeszcze rozmyślać całą sprawę. Skoro jednak głos zabiorą, obowiązkiem delegata polskiego będzie postawić wyraźnie w dyskusji kwestję mniejszości polskiej w Niemczech. Na ten temat dyskutowano już bardzo obszernie podczas ostatniej sesji, a p. Curtius zmuszony był gęsto tłumaczyć się i bronić polityki niemieckiej wobec mniejszości narodowych, zamieszkujących Rzeszę. Jeśli debata tego rodzaju mu dogadza — nie łatwiejszego, jak ją wywołać. Podczas ostatniej dyskusji zajmowano się na Radzie Ligi Narodów zarówno Polakami ze Śląska Opolskiego, jak i Polakami, zamieszkującymi całe pogranicze, które nie jest chronione przez Konwencję Genewską. P. Curtius przyjął na ten temat dyskusję, która może być kontynuowana na Radzie Ligi za każdym razem, gdy delegacja niemiecka da do tego okazję.

Wyniki debat genewskich.

Sprawa wydarzeń wyborezych na Górnym Śląsku została ostatecznie przez Radę Ligi Narodów załatwiona w sposób zgodny z dotychczasową tradycją, jaka wytworzyła się przy wykonywaniu przez Radę ochrony nad mniejszościami narodowymi. Uchwalony w tej kwestji raport nie jest wprawdzie dla rządu polskiego szczególnie przyjemny, ale nie zawiera żadnych postanowień, któreby mogły godzić w autorytet państwa polskiego. Trzy kategoryczne żądania, jakie p. Curtius wysunął w toku układania przez referenta raportu, a mianowicie 1. ustąpienie wojewody śląskiego, 2. rozwiązanie Związku Powstańców Śląskich i 3. wysłanie przez Ligę Narodów specjalnej międzynarodowej komisji śledczej — zostały przez referenta, utrzymującego oczywiście stały kontakt z delegacją polską, odrzucone. Curtius, który żądań tych wyraźnie nie sprecyzował ani w swych trzech notach do Ligi, ani w swych dwu przemówieniach, wygłoszonych na Radzie Ligi Narodów w dniu 21. b. m., liczył widocznie na to, iż uda mu się żądania te przeforsować podczas redagowania raportu. Jednakowoż ani próby przekonania Hendersona, ani Brianda, ani wreszcie referenta Japończyka Iosizawy nie odniosły skutku. Szczególnie zaszkodził Curtiusowi fakt ogłoszenia w prasie genewskiej przez delegację niemiecką dezcyderatów niemieckich, co uznane zostało przez Radę jako chęć wywarcia presji na referenta. W rezultacie, po bardzo ostrych zakulisowych zmaganiach, wygotowano raport, którego treść w niezem prawie nie zdradza gwałtownej walki, jaka toczyła się o jego brzmienie. W sprawie „nadużyć” i „terroru wyborczego” Rada przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia rządu polskiego głoszące, iż mniejszość może się odwołać do właściwych instancji, przewidzianych dla

rozpatrywania skarg wyborezych. W sprawie aktów zaatakowania osób lub mienia, z których wiele stanowiło pogwałcenie art. 75 i 83 konwencji górnośląskiej, Rada również przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie rządu polskiego, donoszące szczegółowo o środkach przedsięwziętych przez władze. Dalsze sprawozdania z wyniku rozpoczętych dochodzeń przedłoży rząd polski Lidze przed majową sesją Rady. Ponadto raport zawiera kilka aluzji do wojewody śląskiego. Nie należałoby — głosi raport — aby władze mogły być podejrzane o udział w walkach politycznych, zwłaszcza gdy mają one charakter mniejszościowy. Związek Powstańców wedle dostarczonych Lidze dokumentów — głosi dalej raport — ożywiony jest duchem, utrudniającym zbliżenie obu elementów ludności. Z kolei następuje fragment bardzo nieprzyjemny dla Curtiusa, gdyż opiera się m. in. na zarzutach min. Zale-

Ostateczne cyfry preliminarza budżetowego.

Wyniki zakończonej pracy komisji budżetowej przedstawiają się w stosunku do preliminarza rządowego następująco:

Pozycje w dochodach zmniejszono o 65,100,000, w tem podatek przemysłowy o 15 milj., wpływy z monopoli o 28 milj., z opłat o 8,5 milj.; zwiększono zaś pozycje dochodowe o 22,5 milj., w tem czynsz za zapątki na podstawie znanych układów podniesiony został o 11,9 milj., w dochodach poczty zwiększono dochód z pożyczki zapłaconej o 9 milj. Ostatecznie więc dochody zmniejszono o 43 milj. zł. Pozycje wydatków zmniejszono o 63,2 milj. zł., w tem w robotach publicznych przez prze-

niesienie na fundusz drogowy zmniejszyły się wydatki o 31,8 milj. zł., wydatki na port Gdynia z pożyczki zapłaconej o 19 milj. Pozatem czyste oszczędnościowe zmniejszenie wydatków wynosi 12,4 milj. Z drugiej strony zwiększono wydatki o 34 milj., w tem dług skonsolidowany francuski (plebiscytowy i z pożyczki zapłaconej) 21,800,000 i na emerytury 10 milj. Ostatecznie zmniejszono wydatki o 29,2 milionów.

Wynik zatem ostateczny przedstawia się następująco: dochody 2.857,312,474, wydatki 2.856,985,154, a więc nadwyżka wynosi 323,320 zł.

Co słyhać zagranicą?

Francja.

Nowy rząd.

Tak jak ostatnio pisaliśmy rząd Steega nie utrzymał się i do upadku rzeczywiście, niewątpliwie przyczyniły się stosunki zbożowe.

Na czele nowego rządu stanął Laval. Jest to rząd o tym samym zasadniczo charakterze co Tardieu i dlatego rokuja mu dłuższy żywot. Ministrowie są ci sami z małymi tylko wyjątkami, t. zn. niema w nowym rządzie ministrów, którzy skompromitowali się w słynnej aferze bankowej Oustricia.

Międzynarodowa konferencja państw rolniczych.

Briand zwołuje do Paryża na początek lutego r. b. międzynarodową europejską konferencję państw rolniczych. Konferencja ta ma się zająć kwestją założenia w Bazylei projektowanego przez p. Loucheura międzynarodowego banku kredytu rolnego. Założenie banku tego stanowi, jedno z najbardziej naglących zadań w dziedzinie solidarności europejskiej, bo jedynie drogą udzielenia poważnej pomocy kredytowej państwom, przechodzącym przesilenie gospodarcze, można ochronić te państwa od niebezpieczeństwa komunistycznego.

Anglia.

Prawo strajku generalnego.

Rząd Mac Donalda, któremu przepowiadano upadek na tle ustawy o prawie do strajku generalnego, zdołał się narazie utrzymać. Była to kombinacja Lloyd Georgea, który obiecał socjalistom poparcie rządu w głosowaniu nad tą ustawą, a wza-

mian uzyskał zapewnienie korzystnej reformy ordynacji wyborczej dla liberałów. I rzeczywiście w głosowaniu ustawa zyskała większość. Konserwatyści, którzy mając w pamięci zgubny strajk generalny w 1926 r. toczyli ostrą walkę przeciw ustawie o prawie do strajku generalnego, jednakże przegrali.

W Europie jest źle.

Po powrocie z Genewy angielski minister Henderson oświadczył w wywiadzie prasowym, iż położenie Europy nie jest dobre, być może, iż nerwy są nadmiernie podniecone, a trudności zwiększone przez trwający kryzys gospodarczy.

Indje.

Gandhi.

Ostatnio uzyskał wolność sławny wódz Hindusów — Gandhi. Jak wiadomo więziony był Gandhi przez władze angielskie, ponieważ przeciwstawiał się zarządzeniom władz angielskich, które uważał za zgubne dla swoich rodaków.

Po wypuszczeniu z więzienia wódz Hindusów dalej utrzymuje swoje stanowisko i stwierdził, że dopóty nie zaprzestanie swojej kampanji, dopóki specjalne zarządzenia rządu angielskiego nie zostaną cofnięte; przede wszystkim nie zrezygnują Indje z prawa dostarczania soli.

Niemcy.

Rewizja traktatów handlowych.

W czasie omawiania budżetu rolnictwa w komisji budżetowej parlamentu Rzeszy minister rolnictwa Schiele oświadczył, że będzie dążył do rewizji szeregu traktatów handlowych dla jeszcze większej ochrony

rolnictwa niemieckiego. Powiedzenie to dotyczy w wielkiej mierze także Polski.

O demokrację.

Na walnem zgromadzeniu chrześcijańskich związków zawodowych kanclerz Rzeszy dr. Brüning oświadczył: W ciągu lutego Sejm Rzeszy stanie wobec konieczności wielkich rozstrzygnięć i wydania zarządzeń, które wyjść muszą nie od rządu, lecz od samego parlamentu. Walecząc o konsolidację gospodareczną państwa i poszczególnych krajów niemieckich, rząd z równą stanowczością waleczyć będzie także o demokrację w Niemczech. Ten ostatni ustęp zwraca się zarówno przeciw skrajnej prawicy, jak i lewicy.

Austria.

Zbliżenie austro-węgierskie.

W czasie pobytu premiera węgierskiego hr. Bethlena w Wiedniu nastąpiło podpisanie układu arbitrażowego i przyjaźni, który zadokumentował całkiem wyraźnie zacieśnienie stosunków między dwoma temi państwami.

Sojuszu tego spodziewano się dość dawno, ale dopiero obecna wojna celna czechosłowacko-węgierska zmusiła poprostu Węgry do tego kroku.

Prowadzone od niedawna rokowania handlowe w Budapeszcie wykazały już pełne porozumienie w sprawie traktatu handlowego. I niewątpliwie przyjaźń będzie korzystną dla obu państw. Austria zyska szmat kraju dla ulokowania swojego eksportu a Węgry zyskają nie tylko nowy rynek zbytu w Austrii, ale przez Austrię w zachodniej Europie.

Z. S. R. R.

Nowa komisja.

W Moskwie powołaną została do życia nowa komisja dla wykonania rozporządzeń

M KONOPNICKA.

NIEMCZAKI.

Tak sobie rozumował pan stary. Właściwie to i nie rozumował nawet. On tylko to czuł; a czucie upartsze bywa niż rozumowanie.

Zdarzyło się że podczas „Instrukcji“ trzeba było szerzej front rozwinąć, albo wzmocnić flanki. Stary pan oglądał się wtedy i choć widział chłopczków pokornie stojących, wołał Antka ogrodniczka, lub Józka szafarki, a Niemczaków na uboczu zostawiał. Ale mieli i oni swoje uciechy.

Szczególniej starszy, kręcąc się u stajen, albo na wygonie, w łaskach u koniarków był, bo im nieraz podwieczorek oddawał, za którą to cenę, zra-

zu podsadzany, potem sam, pierwsze go lepszego żrebca za grzywę chwycił, dosiadał i oklep po pastwisku uganiał. Co go uczyniło do konia tak śmiałym i taką w nim rozwinęło siłę, że nawet do „Rokity“ śmiało szedł i na grzbiet mu skakał, choć ten koń był z narowów znany i dla dobrego nawet jeźdźca niebardzo bezpieczny.

Oczywiście, że te imprezy trzymane były w zupełnej tajemnicy; młodszy tylko Niemczak, który starszego na krok nie odstępował, przypuszczony był do nich na widza! Ale ten umiał sekret utrzymać, i kawalerskim honorem, równie jak starszy się rządził. Ogromnie się te chłopczyki kochały!

Zdarzało się też, że sami we dwóch urządzali sobie na własną rękę „Instrukcję“, przyczem starszy dziwnie

czupurnie naśladował komendę starego pana, a młodszy ruchy domowych chłopców w lot chwycił. Zwłaszcza w atakach na bagnety pędrak ten celował. Kiedy się na nożynach tych rozstawił, bokiem nieco zwrócił, kij ujął, i obganiając się to na lewo, to na prawo, w cel godził, czy w psią budę, czy w krzak jałowcu, czy w grochowe tyczki, reprezentujące nieprzyjacielską potencję — tak mu to wszystko składnie szło, jakby się w szermierstwie owem od pieluch ćwiczył.

Patrzył dziad na to nieufnie, niechętnie, umyślnie w stronę odwracając głowę.

— Ale to istny żuław, ten chłopak! — wykrzykiwał gospodarz z podziwem.

wyższych władz. Na czele jej stanął prezes rady komisarzy ludowych Mołotow. Komisja ta przeznaczona jest dla kontroli, jednakże trudno sobie wyobrazić jak będzie wyglądać kontrola własnej działalności Mołotowa jako premiera.

Litwa.

Po zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Watykanem.

Gdy w roku 1926 partja tautinników doszła drogą zamachu do władzy, miała przeciw sobie całe społeczeństwo katolickie Litwy. Chcąc zyskać sobie przychylność tego odłamu Waldemarasa dążył do konkordatu z Stolicą Apostolską. Ostatecznie w 1927 r. podpisano konkordat.

Mimo tego jednak Waldemarasa nie uzyskał zaufania wśród katolików. I słuszne było to niedowierzanie, gdyż wkrótce już zaczął Waldemarasa samowolnie inter-

pretować artykuły konkordatu, lekceważąc i gwałcąc poszczególne jego artykuły. Np. wstrzymał pensję biskupom, zniósł kilka katedr na wydziale filozofji chrześcijańskiej i t. d.

Po ustąpieniu Waldemarasa sprawy zaczęły się przedstawiać jeszcze gorzej. Rozwiązano 70 kół szkolnych katolickiej młodzieży, związek katolickich studentów i t. p., wszystkie stowarzyszenia katolickie przy parafjach i t. d. Naturalnie zareagowała ostro Stolica Apostolska na postąpienie rządu kowieńskiego, jednakże noty dyplomatyczne Watykanu spotkały się z odpowiedzią wymijającą i następowały dalsze pogwałcenia. Ostatecznie nastąpiło kompletne zerwanie stosunków dyplomatycznych z Stolicą Apostolską.

Prześladowanie katolików na Litwie wzmaga się z każdym dniem. Sowieckie gnębienia znalazły nad Niemnem swój żyw oddźwięk.

budowlana, które tak charakterystycznie znamionują zawsze imprezę wiosenną, rozporządzają 17 olbrzymimi halami wystawowymi.

Pomiędzy państwami, występującymi kolektywnie w Lipsku znajdzie się także Polska, występująca obecnie już po raz drugi. Dzięki niestrudzonej pracy generalnego Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w Lipsku, p. dr. Adamkiewicza, oraz Dyrektora Państwowego Instytutu Eksportowego przy Ministerstwie Handlu w Warszawie, p. dr. Turskiego, przystąpiła Polska do wielkiego koncernu zagranicznego wystawiającego w Lipsku, skutkiem czego polski przemysł eksportowy wejdzie w ścisły kontakt z rynkiem światowym. Podobnie jak w roku ubiegłym wystawi Polska także w roku bieżącym wytwory swego standaryzowanego przemysłu, jako to: tkaniny, ziemniaki, następnie towary metalowe, ceramikę oraz fabrykaty narodowego przemysłu artystycznego. Przypuszczają w polskich kołach przemysłowych, iż stosunki eksportowe, które zostały nawiązane na zeszłorocznej Wystawie kolektywnej, ulegną dalszej rozbudowie i doprowadzą do realnych interesów, zwłaszcza że zeszłoroczne pierwsze znajomości stworzyły już ku temu najlepsze przesłanki.

Polska na Targach Lipskich.

Kolektywny udział na Targach wiosennych.

Doceniając należycie znaczenie nieuniknionego porozumienia gospodarczego między Polską a Niemcami — ratyfikację polsko-niemieckiego traktatu handlowego przedłożono już Sejmowi — postanowił polski przemysł eksportowy jeszcze przed miesiącami brać kolektywny udział w Lipskich Targach Wiosennych także i w roku bieżącym. Wbrew ciężkiemu przesileniu jakie ogarnęło życie ekonomiczne całego świata, nie ustąpi tegoroczna Wystawa Lipska ani w rozmiarze ani też w swej intensywności zeszłorocznym Targom wiosennym. Wręcz przeciwnie: światowa depresja gospodarcza zmusza właśnie wszyst-

kie państwa do wzmożenia eksportu i do rozbudowy stosunków handlowych z wszystkimi — jako tako jeszcze — pojemnymi krajami; należy przeto oczekiwać, że Lipsk, który już od szeregu lat pełni z powodzeniem funkcje wielkiego i znakomitego zorganizowanego pośrednika handlowego, właśnie w roku bieżącym spełniać będzie to swoje tradycyjne zadanie w znacznie większej mierze. Na podstawie dotychczasowych zgłoszeń zastępowane będą 24 rozmaite państwa przyezem licząc powszechnie z cyfrą około 10.000 firm wystawiających, reprezentujących ponad 1600 grup towarowych, z czego liczba zagranicznych wystawców dosięgać ma 1300. Wielka techniczna wystawa oraz wystawa

Jak zachować fizyczne i duchowe siły?

Odpowiedź i wyjaśnienie na to tak ważne pytanie możecie otrzymać łącznie z próbną paczką „Fregalinu” dra med. H. Schulze bezpłatnie i bez zobowiązania. Prosimy zwrócić uwagę na ogłoszenie, znajdujące się w tym samym numerze pisma. Należy je dokładnie przeczytać i jeszcze dziś napisać do dra med. H. Schulze, Berlin — Charlottenburg 2.

— Ot, szwabskie małpiarstwo i tyle! Czy to składność żołnierza robi? To dusza go robi, mości dobrodzieju, dusza!

Raz tylko kiedy po walnej wygranej Niemczaki na kiju uwiązali chustkę i z tryumfem mimo ganku idąc, wznieśli okrzyk zwycięstwa, jakiego dziad świeżo domowych chłopców wyuczył, stary pan otworzył usta, brwi podniósł, przechylił głowę, słuchał, a potem zeicha:

— A kto ich wie? A może!...

Po dawnemu ich wszakże zdaleka od „Instrukcji” trzymał.

Jakoś gospodarzowi markotno to było. Więc kiedy wypadł objazd dalszego folwarku, a konia mu przed gankem, po takiej właśnie „Instrukcji” po-

dano, spojrzął na starszego z chłopców, i kładąc nogę w strzemie, krzyknął:

— Niemczak? Chcesz się komo przejechać?

Skoczył chłopak jak iskra, gospodarz go przed siebie wziął, cmoknął, a młody, rwisty koń w szczupakach z miejsca pomknął.

— Uważaj! — krzyknął stary pan z ganku — bo cię ten wariat z kulbaki wysadzi.

— Oho! Nie dam się! — odkrzyknął jeździec, ale głos jego już do ganku echem tylko doleciał, tak koń rwał drogę przed sobą. Folgował mu pan, bo lubił to ogniste zwierzę. Po żyłach mu taka jazda szła, jak mówił, więc choć żona truchlała, ile razy na Rokicie

siadał, nie byłby go oddał za nic, ani się wyrzekł swoich na nim harców.

Jeszcze wszakże do folwarku było drogi kęs, kiedy osadził konia i, przyłożywszy rękę do oczu, pod słońce patrzył. Ale im dłużej patrzył, tem głębsza zmarszczka znaczyła mu czoło. Za ugorem, który tuż przy drodze chłop orał, widać było kupę ludzi i wozy ze zbożem. Jak się to jednak często przy złym rozporządzeniu robotnikiem zdarza, w polu ludzie stali, czekając na wozy, a u stodół znów wozy stały, za mało rąk mając do składania z nich użytku. Nic bardziej drażniącego dla gospodarza, nad widok takiej niesprawy!

(Dokończenie nastąpi).

Z Mikołowa i okolicy.

— Uroczysta Msza św.

Z okazji imienin p. Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego odbędzie się w niedzielę, dnia 1. lutego 1931 r. o godzinie 10 uroczyste nabożeństwo w tutejszym kościele parafjalnym.

Uprasza się miejscowe Obywatelstwo, wszystkie związki i stowarzyszenia o wzięcie udziału w nabożeństwie.

Delegacje związków i stowarzyszeń zechcą przybyć ze sztandarami wprost do kościoła.

Równocześnie uprasza się Szanowne Obywatelstwo miasta Mikołowa o wywieszenie w tym dniu sztandarów narodowych.

Związek Oficerów Rez. w Mikołowie.

— Sprawozdanie Tow. Polek.

W dniu 18. b. m. odbyła się w lokalu p. Kiela tradycyjna „Gwiazdka” Tow. Polek. Przy licznych udziale członkiń i gości rozpoczęła się uroczystość o godz. 5 popołudniu modlitwą i przemówieniem ks. kapelana Wrażdy. Następnie przemawiał starosta p. dr. Jarosz i łamiąc się opłatkiem złożył Towarzystwu życzenia, aby nadal służyło wiernie swoim celom, określonym w haśle: „Bóg, Rodzina i Ojczyzna”. Pozatem przemawiali: Burmistrz p. poseł Koj, poseł Karkoszka i inni. Przewodnicząca p. Jagłowa dziękowała gościom a szczególnie p. staroście za przybycie i sympatię dla Związku. Uroczystość gwiazdkowa trwała do godziny 7 i warła bardzo miłe wrażenie na obecnych.

Zebranie kat. Towarzystwa Polek.

W poniedziałek 2. lutego b. r. odbędzie się zebranie Kat. Towarzystwa Polek w Domu Związkowym przy probostwie. Początek zebrania o godzinie 16.

„Dla Chrystusa”.

Kongregacja Marjańska Panien urzęduje w poniedziałek 2. lutego b. r. przedstawienie teatralne sztuki pod tytułem „Dla Chrystusa” z czasów prześladowania chrześcijan za czasów Djoklecjana. Przedstawienie odbędzie się w sali Hotelu Polskiego o godzinie 7 wieczorem.

Z kroniki oszustw.

W ostatnim numerze pisaliśmy, o jakim Janie Henku, który zbierał po Mikołowie zamówienia na maszyny do szycia i przy tej sposobności wyłudzał od łatwowiernych zadatki. Jak się obecnie pokazało, Henek dopuścił się również innych oszustw. Mianowicie w rozmowach z właścicielami, budujących się domów, zapewniał ich, że pożyczki na dokończenie budowy nie uzyskają prędzej, jak za dwa

lata. Zapewniał ich również o skuteczności swoich wpływów w Banku Gospodarstwa Krajowego. Wpływy te miały być tak silne, iż mógł się wystarać dla każdego o 3% pożyczkę w ciągu miesiąca. Oczywiście załatwienie formalności, związanych z uzyskaniem pożyczki, kosztuje... Znaleźli się naturalnie łatwowierni, którzy wręczyli wydrwigroszowi rysunki i różne dokumenty, potrzebne do uzyskania pożyczki, a ponadto na koszt załatwienia formalności 52 złote i ileś tam jeszcze groszy (wiadomo przecie, że stemple, podatki, znaczki pocztowe, i opłaty dla... oszustów płaci się zwykle z groszami!).

Znalazło się dotąd kilku łatwowiernych. Może się zgłoszą dalsi, aby dohodzić swojej szkody.

I pomyśleć, że stało się to z ostrożnymi „posiedzieliłami domów i gruntów!”

*

Operował w ostatnim czasie w Mikołowie jeszcze inny oszust. Ten nazywał się Stanisławem Zygmantowskim i nawet był prawdziwym agentem. Sprzedawał on rowery na raty. Niektórzy z kupujących zalegali jednak z płaceniem rat. Z okoliczności tej skorzystał Zygmantowski w ten sposób, że rzekomo w imieniu firmy zabierał rowery, a następnie sprzedawał je na swój dochód. Stwierdzono dotąd 7 takich wypadków.

Powstaje pytanie: kto byłby oszukanym i poszkodowanym, gdyby policja rowerów nie odnalazła: firma, której był agentem, czy kupujący.

*

Ujęto i odstawiono sądowi innego jeszcze oszusta, a mianowicie Stanisława Michalezyka, który popisywał się w sklepie p. Bąka sztuką takiej zamiany banknotu na 500 zł., iż zarabiał na tem sto złotych. Jak to robił pisaliśmy w swoim czasie, niedługo po wypadku w hurtowni p. Bąka. Obecnie siedzi on w areszcie i oczekuje na wyrok.

Co kto dostał?

Pisaliśmy w swoim czasie, iż u Romana Plucika, handlarza starszyzną, znaleziono 230 kg metalu, skradzionego w fabryce „Oswag”. Onegdaj odbyła się przeciw niemu rozprawa o paserstwo, w wyniku której dostał trzy miesiące więzienia.

Dwie niewiasty, Franciszka B. i Anna D., przyłapane na kradzieży targowej, o czem donosiliśmy w swoim czasie, dostały w sądzie po miesiącu więzienia. Ponieważ złapano je na takim szpetnym uczynku po raz pierwszy, i ponadto były bardzo skrzeszone, zawieszono im wykonanie kary na 5 lat. Dajże im zatem Boże, aby się poprawiły!

Razem 400 złotych nagrody!

W nocy z niedzieli na poniedziałek złamano umyślnie na ulicy Żorskiej za willą p. burmistrza cztery drzewka. Sprawa tego wandalistycznego czynu na razie nieznana. Jak się dowiadujemy, za wskazanie sprawy policji została wyznaczoną nagroda w wysokości 100 złotych od drzewka. Razem zatem jest 400 zł. do wzięcia!

Gwałtu! Naruszenie granicy!

W dniu 26. b. m. został przytrzymany przez policję niejaki Józef Cholewa, pochodzący z Pluder w pow. dobrodzieńskim (Niemcy). Powodem przytrzymania Cholewy było nielegalne przekroczenie granicy. Cholewa został odstawiony do sądu.

Mamy nadzieję, że to „naruszenie granicy” nie będzie powodem konfliktu obu zainteresowanych państw.

Ukradli mu likier i kiełbasę!

W nocy na 24. b. m. nieznani sprawcy włamali się do gospody Antoniego Tabora w Kamionce. Łupem „włamywaczy” stało się 10 butelek likieru, kiełbasa, czekolada i wyroby tytoniowe, ogólnej wartości 150 złotych.

Sprawy pozostają dotąd nieznanymi, jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że likier został wypity, a kiełbasa i czekolada zostały zjedzone.

Pogróżki z żądaniem 200 zł.

List z pogróżkami i z żądaniem 200 zł. otrzymał gospodźki Botor z Śmiłowie. Żądano mianowicie w liście, aby Botor włożył do butelki 200 zł. i położył ją w śniegu po tylnej stronie kapliczki na ulicy Gliwickiej.

Autor listu na razie nie znany. Jest nim prawdopodobnie ten sam osobnik, który w ubiegłym roku przysłał podobny list z żądaniem 1200 zł. do p. Jurezykowej w Rynku.

Programy radiowe.

Sobota 31. 1.

11.40 — Przegląd prasy kraj. z Warsz., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bież., 12.10 — Koncert z płyt gramof., 13.10 — Kom. meteor., 14.30 — Przegląd wydawn. perjud. z Warsz., 15.00 — Kom. gosp. z Warsz., 15.20 — Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl., kom. Teatru Polsk., 15.50 — Skrzynka pocztowa radjotechn. z Warsz., 16.10 — Koncert z płyt gramof., 16.45 — Skrzynka pocztowa Rozgłośni Katow. dla dzieci, 17.15 — Odczyt z Warszawy, 17.45 — Audycja dla dzieci i młodzieży z Krakowa, 18.15 — Koncert dla dzieci z Warsz., 18.45 — Codzienny odcie-

nek powieściowy, 19.00 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polskiego, przegląd widowisk, 19.15 — Dr. W. Wilkosz, prof. U. J.: „O Farenheicie, gdańszczanie, co stworzył termometr”, 19.40 — Pras. dziennik radj. z Warsz., 19.55 — Kom. Zw. Młodz. Polsk., 20.00 — Feljton z Warsz., 20.15 — Odczyt z Warszawy, 20.30 — Muzyka lekka z Warsz., 22.00 — Feljton z Warsz., 22.15 — Kone. Chopinowski z Warsz., 22.50 — Kom. meteorologiczny i program na dzień nast., 23.00 — Muzyka tan. z Warsz., 23.45 — Sprawozdanie z przebiegu międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Niedziela 1. 2.

10.15 — Nabożeństwo z Katedry pozn., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bieź., 12.15 — Poranek popularny z Filharm. Warsz., 13.20 — Transm. sport. meczu boks. „Polska-Bruno” z Warsz., 14.00 — Ks. dr. B. Rosiński: „Matka Boska Gromniczna”, 14.20 — Muzyka z Warsz., 14.30 — Konkursy rolnicze młodzieży z Warsz., 15.10 — Muzyka z Warsz., 15.40 — Tr. z Warsz., program dla dzieci starszych i młodz., 16.10 — Skrzynka pocztowa, 16.30 — Intermezzo muzyczne, 16.40 — „Ptaki miejskie” — wygł. prof. dr. K. Simm, 16.55 — Intermezzo muzyczne, 17.15 — Wiadomości przyjemne i pożyte z Warsz., 17.30 — Kom. Tow. Czyteln. Lud., 17.40 — Koncert z Warsz., 19.00 — „Bery i bojki śląskie”, 19.25 — Feljton z Warszawy, 19.40 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polsk., przegląd widowisk, 20.00 — Monologi z Krakowa, 20.30 — Transm. z Warsz. Recital skrzyp. Frenkla, kwadrans liter. i koncert popul., 22.00 — Feljton z Warsz., 22.15 — Utwory skrzypcowe z Warsz., 22.50 — Kom. meteor., kom. sport. i program na dzień nast., 23.00 — Muzyka tan. z Warsz., 23.45 — Kom. z międzynar. zawodów hokejowych w Krynicy.

Poniedziałek 2. 2.

10.15 — Nabożeństwo z kośc. pod wezwaniem Najśw. Marji Panny w Wielkich Piekarach na Śląsku, 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dzień bieź., 12.15 — Poranek symfon. z Filharm. Warsz., 14.00 — Odczyt z Warszawy, 14.20 — Muzyka z Krakowa i odczyty rolnicze z Warsz., 15.40 — Transm. z Warsz., program dla dzieci starszych i młodz., 16.10 — Odczyt z Warsz., 16.30 — Intermezzo muzyczne, 16.40 — Pogadanka z Warsz., 16.55 — Koncert z płyt gramof., 17.15 — Wiadomości przyjemne i pożyteczne z Warsz., 17.30 — Intermezzo muzyczne, 17.40 — Kone. popul. z Warsz., 19.00 — Intermezzo muzyczne, 19.25 — Feljton z Warsz., 19.40 — Roz-

maitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polsk., przegląd widowisk, 20.00 — Odczyt ze Lwowa, 20.30 — Operetka „Wesoła Wdówka” z Warsz., 22.20 — Feljton z Warsz., 22.50 — Kom. meteor. i program na dzień nast., 23.00 — Muzyka tan. z Warsz., 23.45 — Kom. z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Wtorek 3. 2.

11.40 — Przegląd prasy kraj. z Warsz., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bieź., 12.10 — Koncert z płyt gramof., 13.10 — Kom. meteor., 15.00 — Kom. gosp. z Warszawy, 15.20 — Kom. Polsk., Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl., oraz kom. Teatru Polsk., 15.35 — „Chwilka lotnicza” z Warsz., 15.50 — Odczyt z Warsz., 16.10 — Ciočia Hela przeczyta opowiadki ciekawe dla dzieci, 16.25 — Koncert z płyt gramof., 17.15 — Odczyt z Wilna, 17.45 — Popul. koncert symfon. z Warsz., 18.45 — Codzienny odcinek powieściowy, 19.00 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polsk., przegląd widowisk, 19.15 — Olga Ręgorowiczowa: „Poeta z czasów przed burzą (M. Romanowski)”, 19.35 — Pras. dziennik radjowy z Warsz., 19.50 — „Cyganerja”, opera z płyt z Warsz., 22.00 — Komunikaty z Warsz., 22.15 — Rewja z teatru „Morskie Oko” z Warsz., w przezwie o godz. 23.45 kom. z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Środa 4. 2.

11.40 — Przegląd prasy kraj. z Warsz., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bieź., 12.10 — Koncert z płyt gramof., 13.10 — Kom. meteor., 15.00 — Kom. gosp., 15.20 — Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl., kom. Teatru Polsk., 15.35 — Intermezzo muzyczne, 15.50 — „Radjokronika” z Warsz., 16.15 — Transm. z Warsz., kwadrans dla najmłodszych, 16.30 — Koncert z płyt gramof., 17.15 — Odczyt ze Lwowa, 17.45 — Koncert popul. z Warsz., 18.45 — Codzienny odcinek powieściowy, 19.00 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polsk., przegląd widowisk, 19.15 — J. Langmann, kustosz Dz. Etnogr. Muz. Śl.: „Jak zwiedzać muzeum”, 19.40 — Pras. dziennik radjowy z Warsz., po dzienniku kom. sportowe, 20.00 — Przegląd najnowszych wydawnictw z Warsz., 20.15 — Feljton z Warsz., 20.30 — Pogadanka muzyczna ze Lwowa, 20.45 — „Ver Sacrum” ze Lwowa, 22.20 — Feljton z Warszawy, 22.50 — Kom. meteor., program na dzień nast., 23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Czwartek 5. 2.

11.40 — Przegląd prasy kraj. z Warsz., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bieź.,

12.10 — Kone. z płyt gramof., 12.35 — Koncert szkolny z Filharm. Warsz., 15.00 — Kom. gosp. z Warsz., 15.20 — Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl., kom. Teatru Polsk., 15.35 — Kom. L. O. P. P. z Warsz., 15.50 — Odczyt z Warsz., 16.10 — Koncert z płyt gramof., 17.15 — Odczyt z Krakowa, 17.45 — Koncert popul. z udziałem Tria Polsk. Radja w Katowicach, 18.45 — Codzienny odcinek powieściowy, 19.00 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polsk., przegląd widowisk, 19.15 — Dr. W. Dobrowolska: „W ojeowskiej Szwejcarji”, 19.40 — Pras. dziennik radj. z Warsz., 19.55 — Komunikaty harcerskie, 20.00 — Feljton z Krynicy, 20.15 — Pogadanka radjotechniczna z Warsz., 20.30 — Muzyka lekka z Warsz., 21.30 — Słuchowisko akademickie ze Lwowa, 22.15 — Koncert z Poznania, 22.50 — Kom. meteor. i program na dzień nast., 23.00 — Muzyka taneczna z Warsz., 23.45 — Kom. z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Piątek 6. 2.

11.40 — Przegląd prasy kraj. z Warsz., 11.58 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj. w Krakowie, program na dz. bieź., 12.10 — Koncert z płyt gramof., 13.10 — Kom. meteor., 14.30 — Transm. z Krynicy międzynar. zawodów hokejowych, 15.00 — Kom. gosp. z Warsz., 15.20 — Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl., kom. Teatru Polsk., 15.35 — Intermezzo muzyczne, 15.50 — Lekcja języka francusk., 16.10 — Opowiadki dla dzieci starszych, 16.25 — Koncert z płyt gramof., 17.15 — Odczyt z Warsz., 17.45 — Recital śpiewaczy p. Eliszki Reissizanki, 18.45 — Codzienny odcinek powieściowy, 19.00 — Rozmaitości, program na dzień nast., kom. Teatru Polskiego, przegląd widowisk, 19.15 — Dr. W. Ormicki, doc. U. J.: „Ojczyzna Mickiewicza — Nowogródzyczna”, 19.40 — Prasowy dziennik radjowy z Warszawy, po dzienniku komunikaty sportowe, 20.00 — Pogadanka muzyczna z Warszawy, 20.15 — Koncert symfon. meteor. z Warszawy, program na dzień nast., oraz nadprogram, 23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Tylko kiedy mówi.

Sędzia: Jak się pan nazywasz?

Obwiniony: Woj... woj... woj... ciech Ja... ja... ja... kała.

Sędzia: Czy pan się tak zawsze jakasz?

Obwiniony: Nie... nie... nie... zawsze.

Sędzia: A tylko kiedy?

Obwiniony: Tyl... tyl... tylko wtedy, kie... kie... kiedy mówię...

Nakładem i drukiem K. Miarki Sp. Wyd. z o. p. w Mikołowie.

Redaktor odpow.: St. Hermanówna w Mikołowie.

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

Pszczyna, dnia 15. stycznia 1931.
ZARZĄDZENIE

**Starosty Pszczyńskiego z dnia 15. 1. 31 r.
w sprawie zwalczania wścieklizny.**

Na podstawie § 327 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167) o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, oraz z powodu urzędowego stwierdzenia wścieklizny u psa bezdomnego w Śmiłowicach, zarządzam co następuje:

1. Następujące gminy wzgl. miejscowości tworzą obszar zagrożony: Borowa-wieś, Kamionka, Kostuchna, Łaziska-Górne, Średnie i Dolne, Mikołów, Mokre, Orontowice, Orzesze, Paniowy, Panewnik, Piotrowice, Podlesie, Śmiłowice, Stara-Kuźnia, Wilkowyje, Wiry, Zawisz i Zarzecze.

2. Psy winne być trzymane na uwięzi a w razie ich prowadzenia muszą być zaopatrzone w bezpieczne kagańce i prowadzone na smyczy.

Zakazuje się również swobodnego puszczania kotów.

Wyjątki od powyższego zarządzenia stanowią psy myśliwskie, policyjne, pościagowe i owczarskie pod warunkiem, że psy te w czasie nie używania ich do pracy, będą trzymane na uwięzi lub zaopatrzone w bezpieczne kagańce.

Powyższe zarządzenie odnosi się również i do tych psów i kotów, wprowadzonych na obszar zagrożony po wyjściu w życie niniejszego zarządzenia.

3. Wyprowadzenie (wywożenie) psów z obszaru zagrożonego, dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem Starostwa.

4. Niniejsze zarządzenie jest ważne od dnia ogłoszenia w Urzędzie aż do odwołania.
5. Niezastosowanie się do powyższego, będzie karane na podstawie art. 98 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. VIII. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673).

Starosta.

wz. podpis: **Dr. Riess.**

—:o:—

Powyższe zarządzenie Starostwa Pszczyńskiego podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 27. stycznia 1931 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Koj, burmistrz.

Pszczyna, dnia 20. stycznia 1931 r.

ODPIS.

Starostwo w Pszczynie.

L. G. 109.

Na mocy rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 31. III. 26. r. Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527 — o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku oraz Rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 19. VII. 1928 r. Dz. U. R. P. nr. 87 poz. 761 ustalam po wystąpieniu opinii Komisji cennikowej dla pow. pszczyńskiego na zasadzie upoważnienia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego następujące ceny maksymalne:

1 kg. chleba z 65% mąki żytn. 0,37 zł.,
1 kg. wieprzowiny 2,00 zł. do 2,40 zł.,
1 kg. wołowiny 2,00 zł. do 2,40 zł., 1 kg. cielęciny 2,00 zł. do 2,40 zł., 1 kg. słoniny 2,20 zł. do 2,60 zł., 1 kg. kiełkasy krakowskiej 2,80 zł. do 3,20 zł., 1 kg. wątrobianki 2,80 zł. do 3,20 zł., 1 kg. sałcesonu 2,80 zł. do 3,20 zł.

Winni przekroczenia wyżej ustanowionego cennika ulegną karze aresztu do 6 tygodni, lub grzywny do 10.000 zł. stosownie do postanowień z art. 4 Rozp. Prez. R. P. z dnia 31. 8. 1928 r. — Dz. U. R. P. nr. 91, poz. 527.

Starosta:

(—) Dr. Jarosz.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 27. stycznia 1931 r.

Magistrat.

(—) Koj, burmistrz.

Konkurencyjna Nowość!

50% zniżka cen.

Wobec niżki cen surowców, firma nasza postanowiła udogodnić szerszym warstwom społeczeństwa kupna materiałów pierwszorzędnej jakości, wysyłając każdemu komplet towarów po cenach bardzo niższych, bo

tylko za zł. 19,—

(dawniej za zł. 28,50)

a mianowicie: 3½ mtr. „Tweedu” modnego w najnowszych wzorach na eleganckie suknie damskie, 1 garnitur bielizny damskiej (koszula i majtki) z dobrego białego płótna ślicznie przybrane, 1 biustonosz, 1 para pończoch „Macco” w różnych kolorach, 1 chustka turcka na głowę w pięknych deseniach, 3 chusteczki batystowe damskie.

Taką całą wyprawę wysyłamy prawie za bezcen, bo tylko za zł. 19,—. Koszta przesyłki zł. 2,50 płaci kupujący.

Bez żadnego ryzyka. W razie nie spodobań towaru przyjmujemy go z powrotem i pieniądze zwracamy.

Zamówienia prosimy adresować:

Firma „KRAJOWA PRODUKCJA” Łódź,
skrzynka pocztowa 34.

P. S. Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cenniki.

POCÓŻ DŁUGIE WYJAŚNIENIA,

skoro fakty, które przytaczamy, dotyczące naszego od lat znanego środka **odradzającego krew i wzmacniającego nerwy „FREGALIN”**, są wymowniejsze niż najpiękniejsze słowa. Tysiące osób które już wypróbowały „FREGALIN” nie zaznały zawodu. Nad wyraz skutecznym okazał się „FREGALIN” przy nerwowości, ogólnym osłabieniu, zmęczeniu, zawrotach głowy i reumatyzmie. Poradźcie się lekarza **Prosimy dokładnie przeczytać co same piszą o działaniu „FREGALINU” osoby, których fotografie podajemy.** W naszym archiwum znajduje się tysiące podobnych listów dziękczynnych z kraju i zagranicy, aczkolwiek nie prosiłszy o nie nigdy, każdy może je obejrzeć w naszym biurze. — Wszystkie listy dziękczynne poświadczone są przez notariusza. „FREGALIN” można nabyć we wszystkich aptekach. Wysłkę uskutecznią Artus-Apotheke, Gdańsk Wytwarzany również w Gdańsku.

**Bóle żołądka, mdłości,
miganie w oczach.
Pebarow, dnia 24 maja
1930. Kr. Hummerls-
burg (Pom.).**

Dziękuję za dobry skutek Fregalinu. Mam 23 lata, a od 5 lat cierpiałam na ból żołądka, mdłości, miganie w oczach. W nocy miałam b. osre bóle w żołądku. Tabletki Fregalin uzdrowiły mnie w ciągu 3-ch tygodni. Nie mam teraz już żadnego bólu i czuję się jak człowiek

Frieda Stüwe

**Oto opinia profesora!
Greifswald (Pom.)
30. kwietnia 1930.
Anklamerstr. 2.**

Mój 60-letni starczy organizm odzyskał dzięki Fregalinowi świeżość i elastyczność, tak że czuję się w obowiązku za Wp. podziękować. Podczas odczytu, idąc za głosem mego przekonania poleciłem Fregalin jako najlepszy środek wzmacniający krew i nerwy.

Prof. Dr. Josef Kreissl

**Zawroty głowy, nad-
mierne ciśnienie.
Schliersee, Oberb.
21. 3. 30. Miesbacher
Str. 27.**

Długo cierpiałam z powodu nadmiernego ciśnienia i na zawroty głowy. Dowiedziałam się o Fregalinie, nabyłam go i używałam codziennie w przeciągu 3-ch miesięcy. Czuję się teraz doskonale, wierzyć mi się nie chce że mam już 70 lat.

Anna Reil, wdowa

Na żądanie przesyłamy zupełnie bezpłatnie i bez zobowiązania

1 PRÓBNĄ PACZKĘ „FREGALINU”

o r a z złotą księgę życia

Napiszcie zaraz, dopóki próby nie są jeszcze rozchwytywane, do firmy:

Dr. med. H. SCHULZE G. m.
b. H.
Berlin-Charlottenburg 2.

3953

**załączając niniejszy kupon
i przesyłając go jako druk.**

Proszę o przestanie mi darmo i bez zobowiązania dla mnie próbki

**„FREGALIN” — środka odradza-
jącego krew i wzmacniającego
nerwy.**

Nazwisko: .....

Zawód: .....

Miejscowość: .....

Ulica: .....

Uprasza się o pisanie adresu ołówkiem!

3953